

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور

اداره کل اموال دولتی و اوراق بهادار

شیوه نامه

روش های محاسبه استهلاك دارایی های استهلاك پذیر، عمر مفید و یا نرخ های استهلاك

(در راستای حسابداری تعهدی بخش عمومی)

به نام خدا

روش‌های محاسبه استهلاک دارایی‌های استهلاک‌پذیر، عمر مفید و یا نرخ‌های استهلاک (حسب مورد) در راستای اجرای نظام حسابداری و استانداردهای حسابداری بخش عمومی و دستورالعمل «نحوه و زمان شناسایی اولیه، برکناری دایمی و واگذاری دارایی‌های دولت» به شماره ۵۱/۵۸۶۸۷ به تاریخ ۱۳۹۵/۴/۲، مطابق این شیوه‌نامه تعیین می‌شود. تعریف استهلاک، ماخذ محاسبه استهلاک، زمان محاسبه و سایر موارد مربوط به استهلاک، مطابق استانداردهای حسابداری بخش عمومی شماره (۵) و (۷) و بند (۳) نحوه شناسایی اولیه، برکناری دایمی و واگذاری، استهلاک دارایی‌ها و بهسازی در اموال استیجاری دستورالعمل مذکور با عنوان استهلاک دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود خواهد بود.

این شیوه‌نامه در مورد وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی و سایر دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (۱) ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، در موارد استفاده از بودجه عمومی دولت مکلفند صورت‌های مالی خود را براساس استانداردهای حسابداری بخش عمومی کشور تهیه نمایند، قابلیت اجرایی دارد.

۱. مخارج مربوط به تعمیرات اساسی دارایی، در زمان انجام مخارج به ارزش دفتری (بهای تمام شده دارایی پس از کسر استهلاک انباشته آن) آن اضافه و طی عمر مفید باقی‌مانده دارایی، مستهلک می‌شود. مخارج مربوط به تعمیرات اساسی دارایی‌های استهلاک‌پذیر پس از پایان عمر مفید دارایی، به عنوان هزینه دوره منظور می‌شود.

۲. بهای تمام شده، بهسازی در اموال استیجاری به عنوان دارایی غیرجاری در صورت وضعیت مالی واحد گزارشگر، انعکاس می‌یابد. از آنجائیکه مدت اجاره، دوره‌ی انتفاع و بهره‌برداری از دارایی را تعیین می‌کند، واحد گزارشگر مکلف است بهای تمام شده بهسازی را طی مدت اجاره یا عمر مفید بهسازی -هر کدام که کوتاه‌تر است- به روش خط مستقیم مستهلک نماید.

۳. استهلاک دارایی‌های اجاره سرمایه‌ای استهلاک‌پذیر، بارعایت استانداردهای مربوط و مطابق این شیوه‌نامه محاسبه می‌شود.

۴. واحد گزارشگر مکلف است، دارایی‌هایی که مبلغ استهلاک‌پذیر آنها بطور کامل مستهلک شده، تا زمان برکناری دایمی و واگذاری دارایی، بهای تمام شده و استهلاک انباشته دارایی را در حساب‌ها و دفاتر نگهداری نماید.

۵. واحد گزارشگر مکلف است در صورت عدم پیش بینی روش استهلاك دارایی ها در این شیوه نامه و یا اصلاح عمر مفید و سایر موارد مربوط به استهلاك دارایی ها، مراتب را به وزارت امور اقتصادی و دارایی-معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل (اداره کل اموال دولتی و اوراق بهادار) جهت اقدام لازم، اطلاع دهد.

۶. استهلاك دارایی های استهلاك پذیر تحصیل شده قبل از سال ۱۳۹۵ واحد گزارشگر، به موجب برآورد عمر مفید باقی مانده توسط گروه کارشناسی منتخب دستگاه با رعایت مفاد این دستورالعمل محاسبه خواهد شد.

۷. برای محاسبه استهلاك دارایی های ثابت مشهود و نامشهود از روش های مستقیم و نزولی استفاده می شود. جدول محاسبه استهلاك دارایی های ثابت مشهود و نامشهود براساس عمر مفید برآوردی آنها به شرح زیر می باشد:

روش استهلاك		دارایی های استهلاك پذیر
مستقیم (عمر مفید / سال)	نزولی (نرخ)	
		گروه اثاثه و منصوبات
۳		انواع تابلت و گوشی تلفن همراه
۶		اموال و اثاثه اداری شامل انواع میز، فایل ها، کمد ها، صندلی، انواع مبلمان و کاناپه و نظایر آن، انواع رایانه (کیس و مانیتور) و وسایل جانبی، انواع مختلف ماشین های اداری مانند ماشین حساب ها، پرینتر، ماشین های پلی کپی، فتوکپی، تکثیر، زیراکس و نظایر آن، دستگاه های صدور کارت، تست اسکانس، اسکانس شمار، پرفراژ چک، نوبت دهی، چک زنی و سایر ماشین های اداری و تجهیزات وابسته و نظایر آن، وسایل ارتباطی مانند تلفن و فاکس و نظایر آن، صوتی (مانند رادیو و ضبط و نظایر آن)، وسایل برقی مانند جارو برقی، پنکه، هیتر، هود، توستر، مایکروفر و نظایر آن، انواع اجاق گاز معمولی، انواع لوازم خانگی و لوازم آشپزخانه و صنایع وابسته، آب سرد کن، یخ ساز، آب گرم کن، پکیج، کولر های آبی و نظایر آن و سایر اثاثه و منصوبات که روش استهلاك آنها در گروه های دیگر مشخص نشده است. توجه: انواع میز، صندلی و تخته کلاس های آموزشی در زمان استفاده به حساب هزینه منظور می شود
۱۰		انواع یخچال، فریز و نظایر آن، گرمکن، اجاق گاز فردار و نظایر آن، انواع تلویزیون و نظایر آن، انواع کولر های گازی و اسپیلت و نظایر آن، انواع ماشین های لباسشویی و ظرفشویی

روش استهلاك		دارایی های استهلاك پذیر
نزولی (نرخ)	مستقیم (عمر مفید / سال)	
		وسایل نقلیه زمینی و زیرزمینی ، وسایل و ادوات دریایی و هوایی
	۵	انواع دوچرخه ها و سه چرخه های غیرموتوری و نظایر آن
	۱۰	اتوبوس درون شهری و انواع موتورسیکلت ها، انواع سه و چهارچرخ های موتوری
	۱۵	انواع خودروی سواری، وانت، مینی بوس و میدی باس، پولرسان، آمبولانس، انواع اتوبوس های برون شهری، کامیونت با ظرفیت کمتر از ۳/۸ تن و نظایر آن
	۲۵	انواع کامیون، کامیونت با ظرفیت بیش از ۳/۸ تن، آتش نشانی، بارکش، تریلر و نظایر آن.
	۱۰	انواع کامیون های مخصوص مواد معدنی و نظایر آن که صرفا برای حمل و نقل مواد در داخل محوطه معدن فعالیت دارند و معمولا در جاده های عمومی رفت و آمد نمی کنند.
	۳۰	انواع قطار و ماشین آلات ریلی
	۱۰	انواع قایق ها و کرجی دیزلی و موتوری بنزینی، انواع شناورها، انواع جت اسکی و نظایر آن، تجهیزات جانبی وابسته به وسایل نقلیه زمینی، ادوات دریایی و هوایی ، تجهیزات سرویس و نگهداری، تعمیر و غیره مربوط به گروه وسایل نقلیه
	۲۰	انواع کشتی های نفتکش، کشتی های مسافربری، باری سردخانه دار و نظایر آن
	۱۰	انواع پاراگلایدر و نظایر آن
	۲۵	انواع هواپیمای باری، مسافری، سم پاشی و نقشه برداری و آموزشی، انواع چرخ بال و هلی کوپتر
		گروه ماشین آلات و تجهیزات
	۷	انواع تجهیزات و ادوات کشاورزی، دامداری، مرغداری، آبیان و سایر تجهیزات مربوط به ماشین آلات

روش استهلاک		دارایی های استهلاک پذیر
نزولی (نرخ)	مستقیم (عمر مفید / سال)	
	۲۰	انواع ماشین آلات کشاورزی مانند تراکتور، کمباین و نظایر آن
	۱۵	ماشین آلات تهیه و تولید خوراک دام و طیور و مواد کنسانتره و نظایر آن، ماشین آلات صنایع دخانیات و سایر موارد مشابه آن، انواع ماشین آلات ساختمان سازی، حفاری، شهرسازی، ابنیه، سدسازی، جوشکاری و جوش زنی، اسکله سازی، ماشین آلات سنگبری، سنگ شکن و نظایر آن، انواع ماشین های پرس، برش و فیچی (مکانیکی، برقی و هیدرولیکی) و ماشین های ساخت ابزار و نظایر آن و سایر ماشین آلات
	۲۰	انواع ماشین آلات راهسازی و راهداری مانند لودر، گریدر، برف روب و سایر موارد مشابه آن، انواع ماشین های چاپ، مرکب سازی، برش و حروف سازی و نظایر آن
		ساختمان ها
	۸۰-۳۰ سال	انواع ساختمان های با اسکلت بتنی با تمام کاربری ها
	۶۰-۲۵ سال	انواع ساختمان های با اسکلت فلزی با تمام کاربری ها
	۳۵-۱۵ سال	انواع ساختمان های آجری، بلوکی و سایر موارد مشابه با تمام کاربری ها
		دارایی های زیستی
۶ ۳		<p>حیوانات زنده که با هدف تولید مثل، اصلاح نژاد و یا استفاده از محصولات و خدمات با حفظ حیات دارایی زیستی، نگهداری می شود قابلیت استفاده در بیش از یک سال را دارد.</p> <p>-انواع حیوانات برای اصلاح نژاد مانند گاو، بز، میش و ... انواع دام های شیری و حیوانات باغ وحش، حیوانات باری و مسابقه ای</p> <p>-مرغ های تخم گذار و شتر مرغ</p> <p>توجه: اسپرم فریز شده حیوانات جهت اصلاح نژاد، جزو موجودی ها طبقه بندی شده و به محض استفاده به هزینه منظور می شود.</p>
	۱۰	<p>گیاهانی که به قصد تولید کشاورزی و یا استفاده از محصولات و خدمات با حفظ حیات دارایی زیستی نگهداری می شود و قابل برداشت و استفاده در بیش از یک سال را دارند.</p> <p>- کلیه درختان و تاکستان های با بارمیوه یا مغز میوه</p>

	۶	- چمن طبیعی
		دارایی‌های نامشهود
	۱۰	انواع نرم افزارهای کاربردی مانند مالی محاسباتی، نرم افزار اموال و انبار و انواع نرم افزارهای وابسته به چاپ و تکثیر و غیره
		متفرقه
	۵	وسایل ورزشی غیرموتوری، ماشین‌های ویژه نظافت و گردگیر
	۲۵	دریاچه مصنوعی
	۲۰	استخر